

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē sundarakāṇḍē

॥ ēkōnaviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnaviṃśaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇaṃ dr̥ṣṭvā duḥkhabhayacintāsu magnāyāḥ sītāyā avasthā
tasminnēva tataḥ kālē
rājaputrī tvaninditā |
rūpayauvanasampannaṃ
bhūṣaṇōttamabhūṣitam || 5.19.1 ||

tatō dr̥ṣṭvaiva vaidēhī
rāvaṇaṃ rākṣasādhipam |
prāvēpata varārōhā
pravātē kadalī yathā || 5.19.2 ||

ūrubhyāmudaraṃ chādya
bāhubhyāṃ ca payōdharau |
upaviṣṭā viśālākṣī
rudatī varavarṇinī || 5.19.3 ||

daśagrīvastu vaidēhīm
rakṣitāṃ rākṣasīgaṇaiḥ |
dadarśa dīnāṃ duḥkhārtāṃ
nāvaṃ sannāmivārṇavē || 5.19.4 ||

asaṃvṛtāyāmāsīnām
 dharanyām saṃśītavratām |
 chinnām prapatitām bhūmau
 śākhāmiva vanaspatēḥ || 5.19.5 ||

malamaṇḍanadigdhāṅgīm
 maṇḍanārhamamaṇḍanām |
 mṛṇālī paṅkadigdhēva
 vibhāti na vibhāti ca || 5.19.6 ||

samīpaṃ rājasimhasya
 rāmasya viditātmanaḥ |
 saṅkalpahayasamṃyuktai -
 ryāntīmiva manōrathaiḥ || 5.19.7 ||

śuṣyantīm rudatīmēkāṃ
 dhyānaśōkaparāyaṇām |
 duḥkhasyāntamapaśyantīm
 rāmām rāmamanuvratām || 5.19.8 ||

cēṣṭamānāmathāviṣṭām
 pannagēndravadhūmiva |
 dhūpyamānām grahēṇēva
 rōhiṇīm dhūmakētunā || 5.19.9 ||

vṛttaśīlē kulē jātā -
 mācāravati dhārmikē |
 punaḥsaṃskāramāpannām
 jātāmiva ca duṣkulē || 5.19.10 ||

sannāmiva mahākīrtiṃ
 śraddhāmiva vimānitām |
 prajñāmiva parikṣiṇā -
 māsāṃ pratihatāmiva || 5.19.11 ||

āyatīmiva vidhvastā -
 mājñāṃ pratihatāmiva |
 dīptāmiva diśaṃ kālē
 pūjāmapahatāmiva || 5.19.12 ||

paurṇamāsīmiva niśāṃ
 tamōgrastēndumaṇḍalām |
 padminīmiva vidhvastāṃ
 hataśūrāṃ camūmiva || 5.19.13 ||

prabhāmiva tamōdhvastā -
 mupakṣiṇāmivāpagām |
 vēdīmiva parāmrṣṭāṃ
 śāntāmagnīśikhāmiva || 5.19.14 ||

utkrṣṭaparnakamalāṃ
 vitrāsitavihaṅgamām |
 hastihastaparāmrṣṭā -
 mākulāmiva padminīm || 5.19.15 ||

patiśōkāturāṃ śuṣkāṃ
 nadīm visrāvitāmiva |
 parayā mṛjayā hīnāṃ
 kṛṣṇapakṣē niśāmiva || 5.19.16 ||

sukumārīm sujātāṅgīm
 ratnagarbhagṛhōcitām |
 tapyamānāmivōṣṇēna
 mṛṇālīmacirōddhṛtām || 5.19.17 ||

grhītāmālitām stambhē
 yūthapēna vinākṛtām |
 niḥśvasantīm suduḥkhārtām
 gajarājavadhūmiva || 5.19.18 ||

ēkayā dīrghayā vēṇyā
 śōbhamānāmayatnataḥ |
 nīlayā nīradāpāyē
 vanarājyā mahīmiva || 5.19.19 ||

upavāsēna śōkēna
 dhyānēna ca bhayēna ca |
 parikṣīṇām kṛśām dīnā -
 malpāhārām tapōdhanām || 5.19.20 ||

āyācamānām duḥkhārtām prāñjaliṃ dēvatāmiva |
 bhāvēna raghumukhyasya daśagrīvaparābhavam || 5.19.21 ||

samīkṣamāṇām rudatīmaninditām
 supakṣmatāmrāyataśuklalōcanām |
 anuvratām rāmamatīva maithilīm
 pralōbhayāmāsa vadhāya rāvaṇaḥ || 5.19.22 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 sundarakāṇḍē ēkōnaviṃśaḥ sargaḥ ||